

יהודה ויזן

אפיקה עכשווית

אז מביתו הוא יצא, פקיד-זוט, בצער בוטח
(בְּחִבְרַת-הַבְּטוּחַ עוֹבֵד הוּא מְזֶה שֵׁשׁ שָׁנִים,
כָּל חֲבָרָיו לְמִשְׁרָד מְשֻׁבָּחִים אֶת אָפִיּוֹ הַנְּנוּחַ,
אִיךָ הִבִּיא עוֹגִיּוֹת וּשְׂתִיָּה לְכָל יְשִׁיבָה,
אִיךָ הִיָּה הָרֵאשׁוֹן לְעֵלוֹת עַל בְּנֵי הַיּוֹם
הַגְּבוּשׁ שֶׁעָרְכוּ אֹז יַחְדָּו בְּאֵילַת, הִיא
הָעִיר הַדְּרוֹמִית, מְקוֹם מוֹשְׁבָה שֶׁל הַשָּׁמֶשׁ,
בָּה נִמְכָּר הָעֵתוֹן בְּלִי מִסְעָרָךְ־מוֹסָף.
שָׁמָּה יָדַע אֶת גְּלִית, הִיא אַחֲרָאִית עַל הַחֶשֶׁב,
כָּל חֲמֻדָּתוֹ נִתְעַרְבָה בְּשִׁלְה בְּבִרְכָה עִם בּוֹא עָרֵב,
בְּשִׁעַת חֲלָקַת מְשֻׁקָאוֹת בַּחֲנָם לְאוֹרְחֵי הַמְּלוֹן.

הָמָּה שָׁתוּ בַּפְּרָאוֹת וְהִרְיָקוּ רֵב סֶפֶל,
אִז אֲזוּ הַחֲלוּ שׁוֹלְחִים יְדִיָּהֶם בְּזִמָּה.

צְבִיקָה רוֹאָה הַחֶשֶׁבּוֹן עֲמִיתָה שֶׁל גְּלִית הוּא,
מִן הַמוֹשָׁב אֲשֶׁר לוֹ עַל שִׁפְתַי הַבְּרִכָּה –
סָבִיב טְבוּרוֹ מְלֵא הַמוֹף רֵב פְּלוּמָה אַפְרָפְרַת –
הַבֵּיט בְּמַחֲוֹל הַמִּינּוֹת שֶׁל שִׁתְפָּתוֹ לְמִשְׁרָד.
כָּל חֲשָׁקָיו הַכְּמוּסִים נִתְגַּלּוּ לוֹ לְפָתַע,
כְּבַעַל קִנְאֵי בְּבֵית דִּין בְּיוֹם גְּרוּשָׁיו,
הוּא לֹא חָשַׁב שֶׁגְּלִית הִיא כְּזֹאת, הִיא
מְעוֹלָם לֹא לְבִשָׁה חֲצֵאִית לְמִשְׁרָד, לֹא
הַתִּירָה כְּפִתּוֹר בְּמַחֲשׂוֹף חֲלֻצָתָה הַרְפָּה.
גַּם אֶפּוֹר מְעוֹלָם לֹא עִטָּר אֶת פְּנֵיהָ,
רִיחַ בְּשֵׁם עֲנַג לֹא מְלֵא מִשְׁרָדוֹ עִם בּוֹאָה.

עוד הוא הוֹגֵה נְכָאִים חֲמָתוֹ נִתְּכַפֵּלָה בּוֹ,
מִפְּנֵי הָעָרוּב הָאָסוּר בֵּין בְּכִירָה לְזוּטָר.
שְׁעוֹת שִׁבְלָה רְכוּז עָלֵי סֵפֶר בְּטָרָם
רְבוּא מִבְּחִנִּים בְּדַרְכּוֹ לְתַעֲוִדַת הַמְּסֻמָּה,
נִדְּמוּ לוֹ עֵתָה כְּהֶבֶל מַחֲלָט, כְּמִין פֶּשַׁע
אוֹ חֲטָא שֶׁבְּצַע כְּנָגֵד עֲצָמוֹ בְּשׁוֹגֵג.
בְּאִמּוֹ וּבְאָבִיו אָף תְּלָה הָאֲשָׁם כִּי שִׁדְלוּהוּ:
"צֵא וּלְמַד וְהָיִיתָ לְאִישׁ", לוֹ יִדְעוּ כִּי
אֵין אִישׁ נִמְדָד בְּשִׁכְלוֹ לְדִידָה שֶׁל גְּלִית,
יֵשׁ שֶׁהָיוּ מִשְׂאִיִּים לוֹ עֲצָה שְׁמוּשִׁית.

טָרָם כְּלָה מִחֲשַׁבְתּוֹ הַנּוֹאֲלָת, צְבִיקָה,
חֵשׁ בְּיָדָה שֶׁל לִילָף מִכַּחֲאָדָם עַל כְּתָפוֹ,
"לֹא יֵאֱמָן שֶׁשְׁכַרְתִּי זֹנָה שְׁכֹזֹאת", הִיא
אֲמָרָה לוֹ כְּמִי שֶׁקּוֹרֵאת צְפוּנוֹת לְבִאָדָם נִסְתָּרוֹת.
צְבִיקָה הִסִּיר מֵעֲלָיו אֶת זֹג מִשְׁקָפִי הַשְּׂמֶשׁ,
וְהִבִּיט בְּלִילָף בְּעֵינָיִם רוֹשְׁפוֹת וְאָמַר:
"דְּבוּרָךְ הוּא דְּבוּר הַשְּׂמֹר לְשִׁמְנוֹת רְנוּקוֹת – הֵן
שֶׁרַחֵב גּוֹפֵן הַצֵּר עֵינֵיהֶן וְזָרַע בֵּן יְרָקוֹת מִמְּאִירָה."

עוֹד מִיָּדָה הוּא דְּבָרָיו הַקְּשִׁים בְּכַרְיָה הַנִּלְעָגָת,
אִיצִיק עוֹזֵר הַמִּנְכֵּ"ל הַרְעִים בְּקוֹלוֹ בְּכַרְיָה:
"לְכוּ לִישׁוֹן חֲבָרִים כִּי מָחָר יוֹם אָרֶךְ הוּא,
אֶת רִיף הַדּוֹלְפִינִים נִפְקֵד וּמִשָּׁם לְצַלְצַל הָעֵנָק,
וּמִשָּׁם אוֹטוֹבוּסִים יִקְחוּנוּ הַבֵּיתָה."

עוֹד הוּא מְכַרִּיז אֶת הַלּוֹ"ז אֲזַ פְּרָצוּ
מִלַּע לִילָף זַעֲקוֹת־שֶׁבֶר: "לֶף תִּזְדָּיִן".
כֹּה קִלְסָה הִיא בְּצְבִיקָה וְתַכְךָ נִשְׂאָה אֶת
רַגְלָהּ אֶל הַבֵּר וְהִזְמִינָה שָׁם פִּינֵה־קוֹלְדָה כְּפוֹלָה,
"אַל תִּתְּקַמְצֵן", כֶּף פְּצָרָה בְּמוֹזַג הַצֵּעִיר, הוּא –

שִׁידַע לְהַבְחִין בְּקוֹל כָּל עַלְמָה בְּיִאוּשָׁה –
הָרִיק לְכוֹסָהּ בְּנִדְיָבוֹת מַעַם הַנֶּקֶטֶר הַלְבָּן
וְנִעֵץ לְקִשׁוּט מְטֻרָה נְנִסִית וּשְׂמִחָה
עָלֶיהָ מִדָּפֶס בְּגָאוֹן הַסְּמָלִיל אֲשֶׁר לְמַלּוֹן.

צְבִיקָה הוֹסִיף לְהַבִּיט כְּאִרִי מְזֻדְקֵן וּגְזוּל־טֶרֶף,
אִיף שֶׁתַּפְתּוֹ לְמִשְׁרָד, הִיא גְלִית הַיָּפָה,
נִמְסָה בְּבִרְכָה בְּזִרְעוֹת הַפְּקִיד שִׁשְׁכְּרוּ לֹא יָאָה לְ
אִשָּׁה אוֹ לְנֶעֶר שִׁטְרָם צִמַח עַל סִנְטָר אֶת
זִיפּוֹ הַנֶּקֶשָׁה שֶׁל הַגָּבֵר, אֶפֶס אֶפְשָׁר שֶׁעַל כֵּן
נָעִים לְנִשְׁק אֶת פְּנֵיו, וּבְגִילוֹ הַעֲשָׂשֶׁת
עוֹד טָרָם קָבְעָה לָהּ מוֹשֵׁב בְּשׁוֹרוֹת הַשְּׁנֵהָב
הַסְּדוּרוֹת בְּלַעַז כְּפַנְיָנִים עַל צְוָאר, וּבְפִי
אֵין כָּל הֶבֶל נוֹרָא שֶׁל רִקְבוֹן חֲנִיכִים.

כָּכָה חָשַׁב לְעֲצָמוֹ אוֹתוֹ צְבִיקָה אֲשֶׁר עַל
שִׁפְת הַבְּרִכָה הַתְּבוֹסֶס בְּזַעַה וּבְיָגוֹן,
עֵת הַפְּקִיד הַזוּטָר – הַמְזֹל מְשַׁחֵק לוֹ –
שִׁלָּה בְּלִשׁוֹנוֹ מְטַעֲמִים מִפִּי אִשֶׁת־חַיִּק נִלְהַבָּה.

הָמָּה לֹא שָׁמוּ לָבָם לְעוֹבְדֵי הַחֲבֵרָה שֶׁצָּפוּ בָּם,
צְמֵאִים זֶה לְזֶה נִתְמַסְרוּ לְגַמְרֵי לְחִשְׁקָם –
הוּא וְגְלִית אֲשֶׁר אָמוּנָה עַל הַחֶשֶׁב –
שִׁישׁ בְּכַחַח לְהִיטִיב אֶת שִׁכְרוֹ לוֹ תְּחַפֵּץ –
בְּסַעַר רְגָעִם, לְמוֹל הַעֲדָה הַלּוֹצְצָת,
הָרִימוּ גְלִים בְּחוֹף הַבְּרִכָה, כְּכַרְיִשִׁים עַלִי טֶרֶף,
פֶּשֶׁטוֹ אֶת מְעַט הַבְּגָדִים שֶׁהָיוּ לְגוֹפָם,
קָרְעוּם זֶה מִזֹּו – וּלְהַפֵּף,
פְּלִטוֹ צִחְקוּקִים וְנִהְמוֹת־הַנְּאָה בְּרֹב קוֹל.

צְבִיקָה לֹא מָשׁ מִכֶּסֶּאֹו כָּל הַעֵת, הוּא
צָלַם אֶת אֲשֶׁר מִתְרַחֵשׁ בְּמִכְשֵׁיר הַחֶכֶם אֲשֶׁר לוֹ

— זה הפלי הפלאי שרכש במבצע אז בשקם אלקטריק,
שִׁיכוֹל לְסַפֵּר גַם מְנִין פְּדָאֵי לוֹ לְנַהֵג —
אֵת הַכֵּל הוּא תַפְס בְּאִיכוֹת מְצַיֶּנֶת,
כְּדוֹ הַשְּׁמוּרָה לְעֵינָיו שֶׁל הַבּוֹז, אוֹ הָאֵח,
הַצָּד בְּלִילוֹת אֵת חֵית הַשָּׂדֶה בְּמְרוּצָה.

אוֹ אִז סֶפֶק רוֹאֵה־הִחְשָׁבוֹן אֵת כִּפְיוֹ בְּשִׁמְחָה כִּי
לֹשׁ בְּיָדוֹ תַעֲוֹד שֶׁל בּוֹזֵי הַחֲבָרָה בְּפִמְבִּי —
אוֹתוֹ הוּא יִצְיֵג לְפָנָי הַמְּנַכֵּ"ל, מְלִכִּיאֵל רְאוּבֵנִי,
זֶה דוֹדוֹ הָאֶהוּב, הָאֵח הַצָּעִיר שֶׁל אִמּוֹ.
זֶה הָאֵח שֶׁחֲתָלָה וְנִגְבָּה צוֹאָתוֹ, אָף
פְּדִרָה הִיא בְּרַף יִשְׁבְּנוֹ שֶׁל הַלֹּז.

צְבִיקָה הִלְךְ לְחֻדְרוֹ וְעֹזֵב אֵת הַזּוּג, עַת
הוֹסִיפוּ הַלְלוֹ לְסַעַר בְּמִימֵי הַבְּרָכָה.
כֹּל הַלֵּיל הוּא שָׁכֵב, לֹא עֲצָם הוּא אָף עֵינַי —
אָף גְּלִית, בְּחֻדְרֵי הַפְּקִיד, לֹא עֲצָמָה —
רַק הִגָּה בְּנֶקֶם, בְּצִלְמֵית הַשְּׁמוּרָה שֶׁל הַשָּׁנִים
אֲצִלּוֹ בְּמִכְשִׁיר הַחֶכֶם, הַמִּכְשִׁיר שֶׁרָכַשׁ בְּחֻכְמָה.

הוֹ! אִיךָ יִמְסֹר עֲדוּתוֹ לְדוֹדוֹ הַבְּכִיר, זֶה
הָאֵח הָאֶהוּב עַל אִמּוֹ, הִיא לְאָה בְּנֵי־יוֹסֵף,
בֵּת רַחֵל אֲשֶׁת צְבִיקָה, סְבוֹ שֶׁעַל שְׁמוֹ הוּא נִקְרָא.
זֶה הַסֵּב שֶׁשָּׁמַשׁ כְּגַבְאֵי נְאֻמָּן בְּבֵית־כְּנָסֶת בְּטַבְּרִיָּה,
שְׁלוֹשָׁה עֶשְׂרִים הוּא עֶסֶק שֶׁם בְּקֻדֶשׁ, קוֹשֵׁשׁ נְדָבוֹת
לְתַקוֹן הָאֶסְלָה, הַמַּחֵם, הַסְּפָסֵל, הַנּוֹרוֹת,
לְהַטְלִיא שׁוֹב וְשׁוֹב אֵת קְרַעֵי הַפְּרוֹכֶת,
לְרִכִּישַׁת מְזֻנְגִים לְעִזְרַת הַנָּשִׁים הַצְּדָקוֹת,
אָף הַשְּׁקִיעַ נְכוֹן בְּסִפְה־רִב־פַּעֲמֵית מִמְתְּכָת
שְׁבֻטְבְּרִיָּה, הִיא טְבוּרוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְשַׁמֶּשֶׁת
הִיטֵב גַם כִּיּוֹם אֵת בְּאִיוֹ שֶׁל מְקַדֵּשׁ הַמַּעֲט.

כֹּה הִגָּה אֶז הַנֶּכֶד, שְׁכּוּב עַל יְצוּעַ –
בְּבֵית הַמְּלוֹךְ שֶׁהִפְלִי בּוֹ כְּלוּל, בְּאֵילַת –
שְׁאִין בֶּה מִקְלָט מִן הַחֶסֶם, זוֹלַת בְּקִנְיֹן.
זוֹ הָעִיר שֶׁבָּנָה עֲזוּרָיָה, זוֹ עֲצִיּוֹן גָּבֵר, זֶה
מוֹצֵא אֶל הַיָּם הָאֵדָם, זוֹ הָעִיר שֶׁדוּד
הָשִׁיב מֵאֲדוּם, הָעִיר שֶׁחָבַל שֶׁהָשִׁיב.

כְּדִי לַחַגֵּג נִצְחוֹנוֹ הוּא טִלְפֹן לְשֵׁרוֹת חֲדָרִים
וְהַזְמִין, עַל חֲשֻׁבוֹן הַחֲבֵרָה, שְׁכָר מִתּוֹצְרֵת צְרִפַּת,
יֵין נִתְזִים הַיָּאָה לְשִׁמְחַת הַנֶּכֶל,
מוֹגֵז בְּמִדָּה וּבְמִדָּה מִתְבָּל, וּבְקִבּוּק לוֹ –
קָמוּר כְּגוֹפָה שֶׁל גְּלִית שֶׁלְסֻטָּם
בִּידֵי הַפְּקִיד הָאָרוּר, אוֹתוֹ נֶעַר דִּלְפוֹן
שְׁמַגִיעַ כָּל יוֹם לְמִשְׁרָד בְּמוֹנִית הַשֵּׁרוֹת,
לְעִשׂוֹת מְלָאכָה שְׁאִינָה מְצֻרִיכָה בֵּן אָדָם.
כֹּה הִגָּה הַנֶּכֶל הַמְּבֹסֵם, שְׁכּוּב עַל יְצוּעַ.

בְּבִקְרֵי הַגִּיעֵו הַשָּׁנִים יַחְדָּו לְמַזְנוֹן הַהוֹמָה,
גְּלִית וְאִשָּׁה הַפְּקִיד שֶׁפְּקָדָה כָּל הַלְיָלָה,
הִמָּה גִדְּשׁוּ צִלְחֹת בְּדָגִים מְלוּחִים וּגְבִינָה,
וְיָשְׁבוּ בְּסֻמוֹף לַחֲלוֹן הַמְּשַׁקֵּף אֶל הַיָּם.
שָׁמָּה חִיכוּ זֶה אֶל זֶה כְּחוֹלֵם הַנְּעוּר מִן
הַזְיוֹן מַעֲנֵג שֶׁפְּקָדוֹ בֵּין שְׁמִיכוֹת מְלֻטְפוֹת.
הִמָּה יָדְעוּ כִּי הַלְיָלָה הַזֶּה אַחֲרוֹן הוּא,
כִּי מִחֵר יַחֲזְרוּ לְמִשְׁרָד, וְכִי שָׁמָּה
לֹא תִרְאֶה בְּכִירָה מְנַעֲמָה אֶת זְמַנָּה עִם פְּקִיד,
לֹא תִאָּחַז בְּיָדוֹ בְּקִרְבַּת מְכוֹנַת הַצֵּלוּם,
אֶל מְכוֹנַת הַקֶּפֶה לֹא יִגְשׁוּ בְּאוֹתָהּ הַכְּפִיפָה,
לֹא תִשָּׂאֵם בְּצוּתָא מַעֲלִית בֵּין קוֹמוֹת הַבְּנִין –

אוֹ אֶז נִשְׂאוּ מִבְּטָם הַנוֹגָה אֶל הָאֶפֶק,
דְּמַעוֹת שֶׁדְּמַעוּ לֹא דְמַע לְפָנֵיהֶם בֵּן אָנוּשׁ,

אלו היו יכולים, היו נשארים באילת,
וערש כלולות מקימים שם על קרן חמה.
אך בקרוב עליהם לשוב חזרה למשרד –
היא במטוס מרוח השמור לעובדים רמידינג,
הוא על ארבעה גלגלים, עם יתר עובדי החברה.
הוא יכנס לביתו רק עם רדת הלילה,
היא תתפרקד על ספת סלונה תוך שעה.
את מסעו לא תנעים אף כרסא מרפדת,
שפע בדיחות וזמרה ימלאו את שובו חזרה.
אף משחקי החברה מעליו לא יפסחו בדרך,
הן הוא ידע אל נכון כי רבוא מדוחים לפניו,
ועל כן הוא בלע – להפיס את נפשו הדואבת –
זוג פדורייה רגעה לבנים ונשען בכסאו.)
מבלי שידע כי ממתין לו, מכתב פטורים בתכה.

* מתוך הספר 'תקנות שכנגד' שראה אור לאחרונה בהוצאת 'מקום לשירה'